

Introitus:

Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Pán je blízko. Filipským 4,4-5

Ukázala se Boží milost, která přináší spásu všem lidem a vychovává nás k tomu, abychom se zřekli bezbožnosti a světských vášní, žili rozumně, spravedlivě a zbožně v tomto věku a očekávali blažené splnění naděje a příchod slávy velikého Boha a našeho Spasitele Ježíše Krista. On se za nás obětoval, aby nás vykoupil ze všeho hříchu a posvětil za svůj vlastní lid, horlivý v dobrých skutcích. (Titovi 2, 11-14)

Lukášovo evangelium 2, 1- 20

Narodil se ve chlévě?

Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí.“ (Lukášovo evangelium 2, 12)

Proč se čte evangelijní text ještě navíc ke všem živým Betlémům? Proč si dává pan farář tu práci? Odpovědí může být, že svatý text nemůže nic nahradit a posvátnost jeho čtení je sama bohoslužbou. I tak tomu někteří křesťané věří... Já jej čtu proto, že při opětovném čtení a zvláště při společném čtení v bohoslužbách, se ukazuje vždy něco nového. A co se ukazuje dnes?

Narodil se Pán Ježíš ve chlévě? Podle všech koled ano. Ale podle Bible ne. Víme jen, že se narodil a byl položen v plenkách do jeslí. Pravděpodobně spíše do kamenného žlabu, protože dřeva na klasické jesličky bylo málo. Pakliže byla v jeslích sláma či seno, pak kolem mohla být i zvířata.

Malého Ježíše položili do jeslí proto, že v příbytku pro hosty nebylo místo. Příbytek pro hosty, hostovská místnost patřila k některým domům. *Katalyma* jak zní v řečtině (původním jazyce evangelia) označení pro místnost, ve které Pán Ježíš s učedníky jedl poslední večeři a měl ji dopředu domluvenu, tentýž výraz mluví o zaplněném místě v Betlémě, které si dopředu žádný nebeský emisar nezamluvil. Hostovský pokoj byl už prostě plný. Proto zůstala svatá rodina téměř v něčí domácnosti. Zvířata byla v domě s majiteli, sice stranou a v místě se sníženou podlahou, ale víceméně spolu s nimi. Tam byl také žlab či jesle. Rodina získala tedy přístřeší domácích, nikoli hostovského pokoje.

Svatá Helena sice identifikovala jako místo narození Ježíšova jeskyni poblíž Betléma a nad ní stojí bazilika narození Páně, svatý Jeroným v té jeskyni léta překládal písmo do latiny (Vulgáta) ale není jasné, zda to vše není jen mýtus. Daleko spíše se dá říci, že se Ježíš narodil v něčí domácnosti. A spíše to odpovídá jeho úkolu na této Zemi.

Ležel-li v jeslích či ve žlabu, pak přijal pro své narození to nejprostší prostředí domova. To, co bylo volného a vhodného. A dodnes to tak dělá. Jako král by si dokázal připravit okázalejší příchod a důstojnější místo, ale přichází k nám domů. Však nebesa plná andělů nebyla jen tak, s příchodem Páně se lámaly dějiny a vytvářely se nové poměry. Narodit se mohl na trůn Herodům navzdory, ale On si vybral domácnost a žlab.

Vybral si společnost zvířectva. Ještě dříve, než i za něj budou zvířátka obětována, je s nimi naroveň. Maluje se volák a oslík, kteří jsou kolem něho. Mají jej ve žlabu. Přiblížil se tak stvoření, pro které stejně jako pro lidi přišel získat záchranu. Není to žádný přihlouplý volák! V Izraeli se zvířátka nekastrovala, takže to by byl býček v plné síle. Přibližuje se stvoření, nepotřebuje jej vykastrovat. Nepotřebuje přihloupě povolné zvířectvo. Přichází do vsí síly a bujarosti.

Narodil se do jeslí protože chtěl! To musel být záměr. Dokonce se ty jesle staly identifikačním

znamením pro toho Pravého. Andělé z nebe zvěstují, že je v jeslích – že jej pastýři právě tam mají hledat. To je klíčové slovo. To jsou souřadnice. To jsou indicie. Takže šli do Betléma a mezi všemi bečícími novorozeňaty našli to, co bylo ve žlabu, v jeslích. A tomu se klaněli!

Mnoho vánočních kázání má nadpis: *Neměli pro něho místa...* Většinou v nich napadáme to, co je nám obecně blízké. Totiž to, že máme místo jen pro sebe. To ale patří trochu jinam. A téměř jistě to není to, nač myslel Lukáš, když psal evangelium. Moralizujeme, dlobeme do sebe a do druhých a tváříme se, jako by Ježíš byl závislý na našem místě, které bychom pro něho měli udělat. Namísto toho, abychom jasně zvěstovali, že se zjevila Boží milost, která přináší spásu všem lidem, jak píše Pavel Titovi.

On přece není závislý na našem lidském světě! Ježíš přišel do obyčejných poměrů. Tak, jak sám chtěl! A přišel jako součást stvoření – On, nestvořený, přišel mezi stvoření. A přišel tak, aby jej jiní lidé našli.

Tak vám zvěstuji, že Přišel k nám! A že naši skutečnost zvládne a bude nás provázet a nikdy nezůstaneme sami. Amen